

Za „Ženski Svet“ je ga. Govekarjeva pisala članke le tedaj, ko jo je uredništvo za to izrecno naprosilo, n. pr. o govejem mesu le radi slovenske terminologije različnih delov zaklane živine, da bi se Slovenke poprijele slovenskih izrazov namesto nemških spakedrank.

Za konzorcij „Ženskega Sveta“

Marica Bartolova.

*

Gospod urednik, k dopisu konzorcija ŽS si dovoljujem odgovoriti sledeče:

1. Vsakdo prizna in ve, da je list izhajal v Trstu in pisal slovensko, zato pa ima kljub temu odgovornost pred zgodovino. Če je nad kakšnim gibanjem pritisk, se bo umen urednik izognil stvari, ki bi prišla navzkriž s paragrafom, ne bo pa ravno obratnega zastopal. Razmerje med izdajateljem in urednikom je stvar karakterja in vesti; gre za to, kakšno stališče si kdo ustvari.

2. Kolikor je meni znano, nastopa ŽS vedno v vlogi reprezentativnega lista. Če se mora in se je moral ozirati na kulturni nivó žene, je to čisto v redu, v redu pa morda ni, če si vodstvo predstavlja, da je delo za ljudstvo kaj lažje, preprostejše in da zanj ni potrebno sistematično delo, jasnost, kam in kako. Ta zagovor „za ljudstvo“ je pri nas vedno skrajno sumljiv — za njim se skriva vedno skoraj nekaj špekulantstva — pa nemoči. Čas bi že bil, da si ustvarimo o potrebah ljudstva nekoliko čistejše pojme, in nam ljudstvo ne bo plašč, ki naj zagrinja naše slabosti in ki mu ni potreben privilegij kulture. Vprašanje je torej, ali je list zadostil potrebam ljudstva, kakor bi jim bil lahko spričo svoje razširjenosti? Ali so bile rubrike o higijeni, gospodarstvu in gospodinjstvu res vzorne in prvovrstne? Da bi se bil danes že oprostil pretesnih mej svojega prvotnega načrta, ni iz lista samega nikakor razvidno. Prav v najnovejšem času smo čitali na primer prav prijazno dolgo časa o tem: Kakega moža si želi sodobna žena? — Ideoloških člankov je v listu bilo malo, za ponazoritev je najmarkantnejši tukaj uvodnik uredništva — to prav dobro vedo tudi pri konzorciju, saj je ga. Govekarjeva ŽS v knjigi „Slovenska žena“ predstavila in označila prav s tem uvodnikom. To je tehnični pripomoček dela.

3. Doba, v kateri je list izšel, je bila najugodnejši trenutek in potreba po listu je bila velika, odtod številni naročniki. Kar se tiče kapitalistov, je stvar taka, da listu, ki ima 15.000 naročnikov med Slovenci, res ni treba tožiti. Ali je bil denar, ki ga je zanj izdal slovenski človek, res tako naložen, da bi ne smel terjati ničesar več? Trditev, da bi bil list že davno prenehal izhajati, če bi ga urejevali v mojem smislu, bi bilo treba šele *praktično* dokazati. Čudim se le, da konzorcij ne pozna nemškega ženskega lista „Die Frau“.

4. Govekarjevo in Hočevanje sem omenila, ker predstavljata *tip* naše meščanske žene prejšnje generacije. Dejstvo je, da Prešeren in Cankar nista pisala kuharskih bukev, ampak Vodnik, ki je živel v času, ko so na Slovenskem *pričenjali* orati ledino in ki je tip praktičnega ljudskega delavca. Če je duhovnost slovenske žene ostala za Vodnikom — ker dela ge. Govekarjeve ni mogoče primerjati z njegovim pomenom — je to še celo treba na glas povedati. Dolžnost žena je, organično rasti z življenjem naroda, torej tudi z njegovo kulturo. Konzorcij naj si prečita Prešernovo „Novo pisarijo“, ki je izšla tudi že pred sto leti.

5. H koncu vprašam uredništvo: 1.) Kakšen list hoče prav za prav biti ŽS? — 2.) Kakšen je njegov odnos do slovenskega vprašanja? — 3.) Kakšno je stališče do ženskega gibanja? — 4.) Katera pot je najpravilnejša in najboljša ureditev in rešitev današnjega razkosanega sveta?

Milena Mohoričeva.